

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2022. gada 18. oktobrī
(OR. en)

12967/22

Starpiestāžu lieta:
2022/0310 (NLE)

ECOFIN 932
UEM 233
FIN 990

LEĢISLATĪVIE AKTI UN CITI DOKUMENTI

Temats:	PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS, ar kuru groza Īstenošanas lēmumu (ES) 2020/1354, ar ko Portugāles Republikai saskaņā ar Regulu (ES) 2020/672 piešķir pagaidu atbalstu bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā pēc Covid-19 uzliesmojuma
---------	---

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2022/...

(... gada ...),

**ar kuru groza Īstenošanas lēmumu (ES) 2020/1354,
ar ko Portugāles Republikai saskaņā ar Regulu (ES) 2020/672
piešķir pagaidu atbalstu bezdarba risku mazināšanai
ārkārtas situācijā pēc Covid-19 uzliesmojuma**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Regulu (ES) 2020/672 (2020. gada 19. maijs), ar ko izveido Eiropas pagaidu atbalsta instrumentu bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā (SURE) pēc Covid-19 uzliesmojuma¹, un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

¹ OV L 159, 20.5.2020., 1. lpp.

tā kā:

- (1) Pēc 2020. gada 11. augusta Portugāles lūguma Padome ar Īstenošanas lēmumu (ES) 2020/1354¹ piešķir Portugālei finansiālo palīdzību aizdevuma veidā, kura maksimālais apmērs ir 5 934 462 488 EUR un maksimālais vidējais termiņš ir 15 gadi, bet pieejamības periods – 18 mēneši, lai papildinātu Portugāles valsts centienus novērst Covid-19 uzliesmojuma ietekmi un reaģētu uz minētā uzliesmojuma sociālekonomiskajām sekām darba ņēmējiem un pašnodarbinātajiem.
- (2) Portugālei aizdevums bija jāizmanto tam, lai finansētu saīsināta darba laika shēmas, līdzīgus pasākumus un ar veselību saistītus pasākumus, kā norādīts Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1354 3. pantā.
- (3) Pēc 2021. gada 9. decembrī saņemtā otrā Portugāles lūguma Padome ar Īstenošanas lēmumu (ES) 2022/99² paplašināja to pasākumu sarakstu, kuriem finansiāla palīdzība jau bija piešķirta ar Īstenošanas lēmumu (ES) 2020/1354, lai papildinātu Portugāles valsts centienus novērst Covid-19 uzliesmojuma ietekmi un reaģētu uz minētā uzliesmojuma sociālekonomiskajām sekām darba ņēmējiem un pašnodarbinātajiem.

¹ Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2020/1354 (2020. gada 25. septembris), ar ko Portugāles Republikai saskaņā ar Regulu (ES) 2020/672 piešķir pagaidu atbalstu bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā pēc Covid-19 uzliesmojuma (OV L 314, 29.9.2020., 49. lpp.).

² Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2022/99 (2022. gada 25. janvāris), ar kuru groza Īstenošanas lēmumu (ES) 2020/1354, ar ko Portugāles Republikai saskaņā ar Regulu (ES) 2020/672 piešķir pagaidu atbalstu bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā pēc Covid-19 uzliesmojuma (OV L 17, 26.1.2022., 47. lpp.).

- (4) Covid-19 uzliesmojums ir paralizējis būtisku darbaspēka daļu Portugālē. Tā rezultātā Portugālē atkārtoti pēkšņi un būtiski pieauguši publiskie izdevumi, kas saistīti ar pasākumiem, kuri minēti Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1354 3. pantā.
- (5) Covid-19 uzliesmojumam un ārkārtas pasākumiem, kurus Portugāle īstenoja 2020., 2021. un 2022. gadā, lai ierobežotu slimības uzliesmojumu un tā sociālekonomiskās un ar veselību saistītās sekas, bija un vēl aizvien ir dramatiska ietekme uz publiskajām finansēm. 2020. gadā Portugāles vispārējās valdības budžeta deficīts un parāds bija attiecīgi 5,8 % un 135,2 % no iekšzemes kopprodukta (IKP), bet 2021. gada beigās šie rādītāji bija sarukuši līdz attiecīgi 2,8 % un 127,4 %. Saskaņā ar Komisijas 2022. gada pavasara prognozi ir sagaidāms, ka Portugāles vispārējās valdības budžeta deficīts un parāds līdz 2022. gada beigām būs attiecīgi 1,9 % un 119,9 % no (IKP). Saskaņā ar Komisijas 2022. gada vasaras starpposma prognozi tiek prognozēts, ka Portugāles IKP 2022. gadā palielināsies par 6,5 %.
- (6) Portugāle 2022. gada 17. septembrī lūdza Savienības papildu finansiālo palīdzību 300 000 000 EUR apmērā, lai turpinātu papildināt 2020., 2021. un 2022. gadā īstenotos valsts centienus novērst Covid-19 uzliesmojuma ietekmi un reaģētu uz minētā uzliesmojuma sociālekonomiskajām sekām darba ņēmējiem un pašnodarbinātajiem. Konkrētāk, Portugāle vēl vairāk pagarināja vai grozīja saīsināta darba laika shēmu un līdzīgu pasākumu, kas izklāstīti 7.–21. apsvērumā, piemērošanu.

- (7) Ar “12. februāra Likuma Nr. 7/2009” 298.–308. pantu, kas tika papildus precizēts ar “31. decembra Likuma Nr. 75-B/2020” 142. pantu, tika ieviests pasākums, lai atbalstītu darba līgumu saglabāšanu, izmantojot darba pagaidu pārtraukšanu vai Portugāles Darba kodeksā paredzētā normālā darba laika saīsināšanu. Šis pasākums ir aprakstīts Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1354 3. panta a) punktā. Sākotnēji šis pasākums nodrošināja pabalstu atbilstīgajiem uzņēmumiem, lai segtu 70 % no darbinieku atalgojuma, kas ir divas trešdaļas no to parastās bruto algas. Šī divu trešdaļu korekcija bija ierobežota: tai piemēroja zemāko robežvērtību, kas vienāda ar valsts minimālo algu, un augstāko robežvērtību, kas vienāda ar trīskāršu valsts minimālo algu. Atbilstīgie uzņēmumi ir tie, kas ir pārtraukuši uzņēmējdarbību vai ir cietuši no ievērojama ieņēmumu zuduma. Pēc tam pasākums tika pagarināts, tostarp uz laiku palielinot darba ņēmēju atalgojumu līdz 100 % no viņu parastās bruto algas.
- (8) Ar “26. marta Dekrētlikumu Nr. 10-G/2020”, kas grozīts ar “28. marta Paziņojumu par labojumu Nr. 14/2020”, “13. aprīļa Dekrētlikuma Nr. 14-F/2020” 4. pantu, “1. maija Dekrētlikuma Nr. 20/2020” 3. pantu, “14. maija Dekrētlikuma 20-H/2020” 6. pantu, “19. jūnija Dekrētlikuma Nr. 27-B/2020” 2. pantu un “15. janvāra Dekrētlikuma Nr. 6-C/2021” 2. pantu, un kā tālāk precizēts ar “31. decembra Likuma Nr. 75-B/2020” 142. pantu, tika ieviests jauns un vienkāršots īpašais atbalsts darba līgumu saglabāšanai, izmantojot darba pagaidu pārtraukšanu vai normālā darba laika saīsināšanu. Šis pasākums ir aprakstīts Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1354 3. panta b) punktā. Šis pasākums bija līdzīgs 7. apsvērumā minētajam pasākumam, bet tajā bija vienkāršotas procedūras, lai nodrošinātu ātrāku piekļuvi līdzekļiem. Sākotnēji šis pasākums nodrošināja pabalstu atbilstīgajiem uzņēmumiem, lai segtu 70 % no darbinieku atalgojuma, kas bija divas trešdaļas no to parastās bruto algas, kā arī paredzēja atbrīvojumu no darba devēja sociālā nodrošinājuma iemaksām.

Šī divu trešdaļu korekcija bija ierobežota: tai piemēroja zemāko robežvērtību, kas vienāda ar valsts minimālo algu, un augstāko robežvērtību, kas vienāda ar trīskāršu valsts minimālo algu. Atbilstīgie uzņēmumi bija tie, kas ir pārtraukuši uzņēmējdarbību vai ir cietuši no ieņēmumu zuduma vismaz 40 % apmērā 30 dienu periodā pirms atbalsta pieprasījuma iesniegšanas, salīdzinot ar to pašu mēnesi iepriekšējā gadā vai ar mēneša vidējo rādītāju divos mēnešos pirms minētā perioda. Pēc tam pasākums tika vairākas reizes pagarināts, tostarp noteiktās situācijās uz laiku palielinot darba ņēmēju atalgojumu līdz 100 % no viņu parastās bruto algas. Tā kā sociālā nodrošinājuma iemaksu atvieglojums veido vispārējās valdības nesāņemtus ieņēmumus, Regulas (ES) 2020/672 izpratnē to var uzskatīt par līdzvērtīgu publiskiem izdevumiem.

- (9) “26. marta Dekrētlukuma Nr. 10-G/2020” 5. panta 2. punkts un 7.–9. pants noteica: ja uzņēmumi guva labumu no 7. vai 8. apsvērumā minētajiem pasākumiem un tiem bija valsts nodarbinātības un apmācības dienestu (*‘Instituto do Emprego e Formação Profissional, IEFP’*) apstiprināta mācību programma saskaņā ar īpašajām arodizglītības programmām, kā alternatīvu darbinieku darba laika samazināšanai varēja piešķirt mācību pabalstus, lai segtu ienākumu aizstāšanu, kā arī saistītās apmācības izmaksas darba laikā. Šis pasākums ir aprakstīts Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1354 3. panta c) punktā.

- (10) Ar “19. jūnija Dekrētlikuma Nr. 27-B/2020” 4.un 5. pantu un “30. jūlija Dekrētlikuma Nr. 46-A/2020” 14.-A pantu, kas grozīts ar “15. janvāra Dekrētlikuma Nr. 6-C/2021” 4. pantu, “24. marta Dekrētlikuma Nr. 23-A/2021” 2. pantu un “12. maija Dekrētlikuma Nr. 32/2021” 2. pantu, un kā norādīts “14. maija Valdības rīkojumā Nr. 102-A/2021”, tika ieviests jauns īpašs atbalsts uzņēmumiem uzņēmējdarbības atsākšanai. Šis pasākums ir aprakstīts Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1354 3. panta d) punktā. Sākotnēji, lai atvieglotu atgriešanos darbā un atbalstītu darbvietu saglabāšanu, uzņēmumi, kuru darbinieki guva labumu no 7. vai 8. apsvērumā minētajiem pasākumiem, varēja saņemt pabalstu, kas ir vienāds vai nu ar tādu valsts minimālo algu par katru attiecīgo darbinieku, ko izmaksā vienā maksājumā, vai ar tādu divkāršu valsts minimālo algu par katru šādu darbinieku, ko izmaksā pakāpeniski sešu mēnešu laikā. Ja atbalsts tika sniegts pakāpeniski, uzņēmumiem piemēroja arī daļēju atbrīvojumu 50 % apmērā no attiecīgajām darba devēja sociālā nodrošinājuma iemaksām par attiecīgajiem darbiniekiem. Pēc tam pasākums vairākas reizes tika pagarināts, tostarp kā atbalsttiesīgus uzņēmumus pievienojot mikrouzņēmumus, kuru darbinieki bija guvuši labumu no 12. apsvērumā minētā pasākuma un kuri pēc tam varēja saņemt pabalstu, kas vienāds ar divkāršu valsts minimālo algu par katru šādu darbinieku, ko izmaksāja pakāpeniski sešu mēnešu laikā.

- (11) Ar 3. pantu “19. jūnija Dekrētlikumā Nr. 27-B/2020”, kas grozīts ar “14. augusta Dekrētlikuma Nr. 58-A/2020” 2. pantu, tika ieviesta jauna ienākumu stabilizācijas piemaksa darbiniekiem, kuri laikposmā no 2020. gada aprīļa līdz jūnijam vismaz vienu mēnesi (vēlāk norādīts kā 30 dienas pēc kārtas) guva labumu no 7. vai 8. apsvērumā minētajiem pasākumiem. Šis pasākums ir aprakstīts Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1354 3. panta e) punktā. Atbilstīgie darbinieki bija tie, kuru bruto alga atsauces mēnesī 2020. gada februārī nepārsniedza divkārtu valsts minimālo algu. Darbiniekiem pienācās pabalsts, kas bija vienāds ar starpību starp 2020. gada februāra bruto algu un tā laikposma bruto algu, kurā uz darbinieku attiecās viens no abiem iepriekš minētajiem pasākumiem, ar zemāko robežvērtību 100 EUR apmērā un augstāko robežvērtību 351 EUR apmērā.
- (12) Ar “30. jūlija Dekrētlikuma Nr. 46-A/2020” 4. pantu, kas grozīts ar “19. oktobra Dekrētlikuma Nr. 90/2020” 2. pantu, “31. decembra Dekrētlikuma Nr. 75-B/2020” 142. pantu, “15. janvāra Dekrētlikuma Nr. 6-C/2021” 3. pantu, “24. marta Dekrētlikuma Nr. 23-A/2021” 2. pantu un “13. augusta Dekrētlikuma Nr. 71-A/2021” 2. pantu, tika ieviests jauns un pakāpenisks īpašais atbalsts darba līgumu saglabāšanai, izmantojot normālā darba laika pagaidu saīsināšanu. Šis pasākums ir aprakstīts Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1354 3. panta f) punktā. Sākotnēji šis pasākums paredzēja pabalstu atbilstīgajiem uzņēmumiem, lai segtu 70 % no darba ņēmēju kompensācijas par nenostādātajām stundām, un šī kompensācija bija divas trešdaļas no viņu parastās bruto algas, kas atbilda 2020. gada augustā un septembrī nenostādātajām stundām, vai četrām piektdaļām no viņu parastās bruto algas, kas atbilda no 2020. gada oktobra līdz decembrim nenostādātajām stundām. Tādējādi iegūtajai darbinieku kopējai bruto algai bija noteikta zemākā robeža, kas vienāda ar valstī noteikto minimālo algu.

Pasākums paredzēja arī pilnīgu vai daļēju atbrīvojumu no attiecīgā darba devēja sociālā nodrošinājuma iemaksām, kas piemērotas atkarībā no tā, vai atbilstīgie uzņēmumi bija mikrouzņēmumi, mazi un vidēji uzņēmumi vai lieli uzņēmumi. Atbilstīgie uzņēmumi bija tie, kas ir pārtraukuši uzņēmējdarbību vai ir cietuši no ieņēmumu zuduma vismaz 40 % apmērā 30 dienu periodā pirms atbalsta pieprasījuma iesniegšanas, salīdzinot ar to pašu mēnesi iepriekšējā gadā vai ar mēneša vidējo rādītāju divos mēnešos pirms minētā perioda. Normālā darba laika maksimālais pagaidu samazinājums tika kalibrēts tā, lai tas palielinātos atkarībā no atbilstīgo uzņēmumu ieņēmumu zaudējumu apmēra. Pēc tam pasākums tika vairākas reizes pagarināts, tostarp padarot atbilstīgus uzņēmumus, kas bija piedzīvojuši ieņēmumu zaudējumus vismaz 25 % apmērā, mainot normālā darba laika maksimālo pagaidu samazinājumu atkarībā no atbilstīgo uzņēmumu ieņēmumu zaudējumu apmēra, uz laiku palielinot darba ņēmēju atalgojumu līdz 100 % no viņu parastās bruto algas, kas atbilst nenostādātajām stundām, un pakāpeniski atceļot atbrīvojumu no darba devēja sociālā nodrošinājuma iemaksām. Tā kā sociālā nodrošinājuma iemaksu atvieglojums veido vispārējās valdības nesaņemtus ieņēmumus, Regulas (ES) 2020/672 izpratnē to var uzskatīt par līdzvērtīgu publiskiem izdevumiem.

- (13) Ar “13. marta Dekrētlikuma Nr. 10-A/2020” 26. pantu, kas grozīts ar “6. aprīļa Dekrētlikuma Nr. 12-A/2020” 2. pantu, “13. aprīļa Dekrētlikuma Nr. 14-F/2020 2. pantu”, “7. maija Dekrētlikuma Nr. 20-C/2020” 4. pantu, “24. jūlija Likuma 27-A/2020 9. pantu” un “11. augusta Likuma Nr. 31/2020” 2. pantu, kā arī ar “31. marta Likuma Nr. 2/2020” 325.-G pantu un kā papildināts ar “24. jūlija Likuma Nr. 27-A/2020” 3. pantu, tika ieviests jauns īpašs atbalsta pasākums pašnodarbinātām personām, neformālajiem darbiniekiem un vadītājiem. Šis pasākums ir aprakstīts Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1354 3. panta g) punktā. Sākotnēji pasākums nodrošināja ikmēneša pabalstu, kas vienāds ar personu reģistrētajiem ienākumiem un kura augšējā robeža bija vienāda ar Portugāles sociālā atbalsta indeksu (*Indexante dos Apoios Sociais, IAS*: 2020. gadā tas bija 438,81 EUR). Atbilstīgās personas bija personas, kas pārtrauca savu uzņēmējdarbību. Pēc tam pasākums tika vairākas reizes pagarināts, tostarp nosakot, ka atbilstīgas ir personas, kas cieš ieņēmumu zaudējumus vismaz 40 % apmērā 30 dienu laikposmā pirms atbalsta pieprasījuma iesniegšanas, salīdzinot ar to pašu mēnesi iepriekšējā gadā vai ar mēneša vidējo rādītāju divos mēnešos pirms minētā perioda, un tika piemērots tā, lai ikmēneša pabalsts būtu vienāds vai nu ar personas reģistrētajiem ienākumiem ar maksimālo robežu, kas vienāda ar Portugāles sociālā atbalsta indeksu, ja personas reģistrētie ienākumi bija zemāki par Portugāles sociālā atbalsta indeksu, kas reizināts ar 1,5, vai ar divām trešdaļām no personas reģistrētajiem ienākumiem ar maksimālo robežu, kas vienāda ar valstī noteikto minimālo algu, ja personas reģistrētie ienākumi bija vienādi ar Portugāles sociālā atbalsta indeksu, kas reizināts ar 1,5, vai lielāki par to, un nosakot zemāko robežu, kas vienāda ar 50 % no Portugāles sociālā atbalsta indeksa.

- (14) Ar 23. pantu “13. marta Dekrētlikumā Nr. 10-A/2020”, kas grozīts ar “6. aprīļa Dekrētlikuma Nr. 12-A/2020” 2. pantu un “7. aprīļa Likuma Nr. 16/2021” 3. pantu, tika ieviests ģimenes pabalsts darba ņēmējiem, kuri nevar strādāt, jo viņiem ir jā rūpējas par saviem bērniem vai citiem apgādājamiem, kas jaunāki par 12 gadiem, vai kam, neatkarīgi no vecuma, ir invaliditāte vai hroniska slimība. Šis pasākums ir aprakstīts Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1354 3. panta h) punktā. Pasākums nodrošināja pabalstu, kas atbilda divām trešdaļām no parastās bruto algas un ko vienādās daļās izmaksāja darba devējs un sociālais nodrošinājums, piemērojot zemāko robežvērtību, kas vienāda ar valsts minimālo algu, un augstāko robežvērtību, kas vienāda ar trīskāršu valsts minimālo algu. Šo pasākumu var uzskatīt par pasākumu, kas līdzīgs saīsināta darba laika shēmām, kā minēts Regulā (ES) 2020/672, jo tie nodrošina ienākumu atbalstu darbiniekiem, kurš palīdzēs segt bērnu aprūpes izmaksas skolu slēgšanas laikā un tādējādi palīdzēs vecākiem turpināt strādāt, novēršot apdraudējumu darba attiecībām.
- (15) Ar “19. marta Valdības rīkojumu Nr. 3485-C/2020”, “10. aprīļa Valdības rīkojumu Nr. 4395/2020” un “28. maija Valdības rīkojumu Nr. 5897-B/2020” tika ieviests īpašs atbalsta pasākums pasniedzēju darba līgumu saglabāšanai, ņemot vērā arodmācību atcelšanu. Šis pasākums ir aprakstīts Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1354 3. panta i) punktā. Valsts atbalstu veidoja pabalsts, kas sedza pasniedzēja algu, pat ja arodmācības nenotika.

- (16) Ar “Darba, solidaritātes un sociālā nodrošinājuma un veselības ministru 3. marta rīkojumu Nr. 2875-A/2020”, “13. marta Dekrētlukuma 10-A/2020” 20. pantu, kas grozīts ar “3. septembra Dekrētlukuma Nr. 62-A/2020” 2. pantu, un ar “31. marta Likuma Nr. 2/2020” 325.-F pantu, kas grozīts ar “24. jūlija Likuma Nr. 27-A/2020” 3. pantu, tika ieviests slimības pabalsts sakarā ar saslimšanu ar Covid-19. Šis pasākums ir aprakstīts Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1354 3. panta m) punktā. Atšķirībā no Portugāles standarta slimības pabalstu shēmas Covid-19 slimības pabalsta piešķiršanai nepiemēroja gaidīšanas periodu. Valsts atbalstu veidoja pabalsts, kas bija vienāds ar saņēmēju parasto bruto algu.
- (17) Ar 19. pantu “13. marta Dekrētlukumā Nr. 10-A/2020”, kas grozīts ar “3. septembra Dekrētlukuma Nr. 62-A/2020” 2. pantu, un ar “31. marta Likuma Nr. 2/2020” 325.-F pantu, kas grozīts ar “24. jūlija Likuma Nr. 27-A/2020” 3. pantu, tika ieviests pabalsts darba ņēmējiem un pašnodarbinātām personām, kurām uz laiku tika liegts veikt profesionālo darbību profilaktiskās izolācijas dēļ. Šis pasākums ir aprakstīts Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1354 3. panta l) punktā. Pabalsts tika piešķirts bez gaidīšanas perioda. Atbilstīgajiem darba ņēmējiem vai pašnodarbinātām personām bija tiesības uz pabalstu, kas bija vienāds ar viņu parasto bruto algu.

- (18) Ar “Azoru salu reģionālās valdības padomes 8. aprīļa Rezolūciju Nr. 97/2020”, “Azoru salu reģionālās valdības padomes 28. aprīļa Rezolūciju Nr. 120/2020”, “Azoru salu reģionālās valdības padomes 5. maija Rezolūciju Nr. 128/2020”, “Azoru salu reģionālās valdības padomes 5. maija Rezolūciju Nr. 129/2020”, “Azoru salu reģionālās valdības padomes 15. jūlija Rezolūciju Nr. 195/2020”, “Azoru salu reģionālās valdības padomes 15. jūlija Rezolūciju Nr. 196/2020” un “Azoru salu reģionālās valdības padomes 17. jūlija Rezolūciju Nr. 200/2020” tika ieviesti vairāki reģionāli ar nodarbinātību saistīti pasākumi Azoru salu autonomajā apgabalā. Šie pasākumi ir aprakstīti Padomes Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1354 3. panta j) punktā. Īpašie pasākumi, ieskaitot reģionālu papildinājumu valsts mēroga shēmām, proti, saīsināta darba laika shēmām, atbalstu pašnodarbinātām personām un uzņēmumiem uzņēmējdarbības atsākšanai, bija paredzēti, lai saglabātu nodarbinātību Azoru salās Covid-19 uzliesmojuma laikā. Atbalsts uzņēmumiem minēto pasākumu ietvaros bija atkarīgs no darba līgumu saglabāšanas un uzņēmējdarbības turpināšanas.

- (19) Ar “Madeiras reģionālās valdības 13. marta Rezolūciju Nr. 101/2020” un “Madeiras reģionālās valdības priekšsēdētāja vietnieka un Sociālās integrācijas un pilsonības reģionālā sekretariāta 22. aprīļa Rīkojumu Nr. 133-B/2020” tika ieviesti vairāki reģionāli ar nodarbinātību saistīti pasākumi Madeiras autonomajā apgabalā. Šie pasākumi ir aprakstīti Padomes Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1354 3. panta k) punktā. Šie īpašie pasākumi, tostarp reģionāls papildinājums valsts mēroga shēmām, proti, saīsināta darba laika shēmas, kā arī atbalsts pašnodarbinātām personām un uzņēmumiem uzņēmējdarbības atsākšanai, bija paredzēti, lai saglabātu nodarbinātību Madeirā Covid-19 uzliesmojuma laikā. Atbalsts uzņēmumiem šo pasākumu ietvaros bija atkarīgs no darba līgumu saglabāšanas un to uzņēmējdarbības turpināšanas.
- (20) Ar “31. decembra Likuma Nr. 75-B/2020” 156. pantu un ievērojot tā 2. punkta c)–f) apakšpunktā izklāstītos nosacījumus, kas sīkāk precizēti “25. janvāra Valdības rīkojumā Nr. 19-A/2021” un paplašināti ar “27. novembra Dekrētlikuma Nr. 104/2021” 12. pantu, tika ieviesta ārkārtas atbalsta shēma pašnodarbinātām personām, darba ņēmējiem, kuriem nav piekļuves citiem sociālās aizsardzības mehānismiem, un vadītājiem, kuru ienākumus īpaši ietekmēja Covid-19 pandēmija. Šis pasākums ir aprakstīts Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1354 3. panta r) punktā. Pašnodarbinātām personām pasākums nodrošināja pabalstu, kas bija vienāds ar divām trešdaļām no darbinieka mēneša ienākumu samazinājuma, un tā maksimālais apmērs bija 501,16 EUR. Atbilstīgie pašnodarbinātie bija tie, kuru ienākumi laikposmā no 2020. gada marta līdz decembrim salīdzinājumā ar 2019. gadu bija samazinājušies vismaz par 40 %.

Darba ņēmējiem, kuriem nav pieejami citi sociālās aizsardzības mehānismi, pasākums paredzēja: i) darbiniekiem — pabalstu, kas vienāds ar starpību starp mēneša atsaucē vērtību 501,16 EUR un vidējo mēneš algu vienam pieaugušajam attiecīgajā mājāsaimniecībā; un ii) pašnodarbinātām personām – pabalstu, kas bija vienāds ar divām trešdaļām no darbinieka mēneša ienākumu samazinājuma, un pabalsta maksimālais apmērs bija 501,16 EUR. Vadītājiem pasākums nodrošināja pabalstu, kas bija vienāds vai nu ar viņu vidējiem mēneša atsaucē ienākumiem, ja tie bija mazāki par Portugāles sociālā atbalsta indeksu (*Indexante dos Apoios Sociais*, 438,81 EUR 2021. gadā), kas reizināts ar 1,5, vai divām trešdaļām no viņu vidējiem mēneša atsaucē ienākumiem, ja tie bija vienādi vai lielāki par minēto indeksu. Atbilstīgie vadītāji bija tie, kuru uzņēmējdarbība bija uz laiku apturēta Covid-19 pandēmijas rezultātā vai kuri cieta no ieņēmumu zuduma vismaz 40 % apmērā 30 dienu periodā pirms atbalsta pieprasījuma iesniegšanas, salīdzinot ar to pašu mēnesi iepriekšējā gadā vai ar mēneša vidējo rādītāju divos mēnešos pirms minētā perioda. Pabalsta zemākā robežvērtība visos gadījumos bija 50 EUR apmērā, bet tika palielināta līdz 50 % no konstatētā mēneša ienākumu samazinājuma, ja ienākumi samazinājās līdz summai, kas bija starp 50 % un 100 % no Portugāles sociālā atbalsta indeksa, vai līdz 50 % no Portugāles sociālā atbalsta indeksa, ja ienākumu kritums pārsniedza minēto indeksu.

- (21) Ar “6. jūnija Ministru padomes Rezolūcijas Nr. 41/2020 pielikuma” 2.5.1. punktu, kas sīkāk precizēts “3. augusta Valdības rīkojuma Nr. 180/2020” 10.–12. pantā un paplašināts ar “15. februāra Valdības rīkojuma Nr. 37-A/2021” pielikuma 5.–7. pantu, tika ieviesta sociālā atbalsta shēma māksliniekiem, autoriem, tehniķiem un citiem mākslas profesionāļiem. Šis pasākums ir aprakstīts Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1354 3. panta s) punktā. Pasākums paredzēja ikmēneša pabalstu, kas vienāds ar Portugāles sociālā atbalsta indeksu (*Indexante dos Apoios Sociais, IAS*, 438,81 EUR 2021. gadā).

- (22) Portugāle vēl paplašināja vai grozīja virkni ar veselību saistītu pasākumu, lai apkarotu Covid-19 uzliesmojumu. Tas jo īpaši attiecas uz 23. līdz 27. apsvērumā izklāstītajiem pasākumiem.
- (23) “6. maija Standarts Nr. 012/2020”, kas grozīts 2020. gada 14. maijā, un “10. jūlija Standarts Nr. 013/2020”, kas grozīts 2020. gada 23. jūnijā (abus izdevis Portugāles Veselības ģenerāldirektorāts), kā arī “13. marta Dekrētlukums Nr. 10-A/2020”, paredzēja iegādāties individuālos aizsardzības līdzekļus izmantošanai darbavietā, jo īpaši publiskās slimnīcās, nozaru ministrijās, pašvaldībās un Azoru salu un Madeiras autonomajos reģionos. Šis pasākums ir aprakstīts Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1354 3. panta n) punktā.
- (24) Ar “13. marta Dekrētlukumu Nr. 10-A/2020” tika ieviesta skolas higiēnas kampaņa, kuras mērķis bija nodrošināt pasniedzēju, citu darbinieku un skolēnu drošu atgriešanos skolā. Šis pasākums ir aprakstīts Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1354 3. panta o) punktā.
- (25) “6. maija Standarts Nr. 012/2020”, kas grozīts 2020. gada 14. maijā, un “10. jūlija Standarts Nr. 013/2020”, kas grozīts 2020. gada 23. jūnijā, (abus izdevis Portugāles Veselības ģenerāldirektorāts) atļāva testēt stacionāru un valsts slimnīcu darbiniekus, kā arī aprūpes namu un bērnu aprūpes iestāžu darbiniekus, lai atklātu saslimšanu ar Covid-19. Šis pasākums ir aprakstīts Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1354 3. panta p) punktā.

- (26) Ar “31. marta Likuma Nr. 2/2020” 42.-A pantu, kas grozīts ar “24. jūlija Likuma Nr. 27-A/2020” 3. pantu, un ar “31. decembra Likuma Nr. 75-B/2020” 291. pantu tika ieviesta jauna īpaša kompensācija Valsts veselības dienesta darbiniekiem, kas iesaistīti cīņā pret Covid-19 uzliesmojumu. Šis pasākums ir aprakstīts Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1354 3. panta q) punktā. Pasākums ietvēra darba prēmiju, ko izmaksāja tikai vienu reizi un kas atbilda 50 % no darbinieka parastās bruto algas.
- (27) Ar “13. marta Dekrētlikuma Nr. 10-A/2020” 6. pantu un “2. februāra Dekrētlikuma Nr. 10-A/2021” 4.–8. pantu tika atļauts pieņemt darbā papildu veselības aprūpes speciālistus un organizēt virsstundu darbu Valsts veselības dienestā, lai palīdzētu risināt ar pandēmiju saistītās problēmas. Šis pasākums ir aprakstīts Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1354 3. panta t) punktā.
- (28) Portugāle atbilst Regulas (ES) 2020/672 3. pantā izklāstītajiem nosacījumiem finansiālās palīdzības pieprasīšanai. Portugāle ir sniegusi Komisijai atbilstošus pierādījumus par to, ka faktiskie un plānotie publiskie izdevumi no 2020. gada 1. februāra ir palielinājušies par 6 920 192 416 EUR valsts pasākumu rezultātā, kas veikti, lai novērstu Covid-19 uzliesmojuma sociālekonomisko ietekmi. Tas ir pēkšņs un būtisks pieaugums, jo ir saistīts arī ar to spēkā esošo valsts pasākumu pagarināšanu vai grozīšanu, kuri ir tieši saistīti ar saīsinātā darba laika shēmu un līdzīgiem pasākumiem, kas aptver ievērojamu daļu uzņēmumu un darbaspēka Portugālē. Portugāle plāno finansēt 386 417 324 EUR no palielinātās izdevumu summas, izmantojot Savienības fondus, un 299 312 604 EUR, izmantojot savu finansējumu.

- (29) Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2020/672 6. pantu ir apspriedusies ar Portugāli un pārbaudījusi faktisko un plānoto publisko izdevumu pēkšņo un būtisko pieaugumu, kas tieši saistīts ar saīsināta darba laika shēmām un līdzīgiem pasākumiem, kā arī ar attiecīgo ar veselību saistīto pasākumu ieviešanu Covid-19 uzliesmojuma sakarā, kā minēts 2022. gada 17. septembra lūgumā.
- (30) Summa, ko veido Portugāles izdevumi ar veselību saistītiem pasākumiem, par kuriem Portugāle 2022. gada 17. septembrī iesniedza pieprasījumu un kuri minēti 23.–27. apsvērumā, sasniedz 1 382 230 075 EUR.
- (31) Tādēļ būtu jāsniedz finansiāla palīdzība, lai palīdzētu Portugālei novērst Covid-19 uzliesmojuma izraisīto smago ekonomisko traucējumu sociālekonomiskās sekas. Lēmumi par maksājumu un to daļu termiņiem, apmēru un veikšanu Komisijai būtu jāpieņem ciešā sadarbībā ar valsts iestādēm.
- (32) Ņemot vērā to, ka pieejamības periods, kas norādīts Īstenošanas lēmumā (ES) 2020/1354, ir beidzies, ir vajadzīgs jauns papildu finansiālās palīdzības pieejamības periods. Finansiālās palīdzības pieejamības periods 18 mēnešu garumā, kas piešķirts ar Īstenošanas lēmumu (ES) 2020/1354, būtu jāpagarina par 21 mēnesi, un tādējādi kopējam pieejamības periodam vajadzētu būt 39 mēnešiem, sākot no pirmās dienas pēc Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1354 stāšanās spēkā.

- (33) Portugālei un Komisijai šis lēmums būtu jāņem vērā aizdevuma līgumā, kas minēts Regulas (ES) 2020/672 8. panta 2. punktā.
- (34) Šim lēmumam nebūtu jāskar to procedūru iznākums, kas var tikt veikta saistībā ar iekšējā tirgus darbības traucējumiem, jo īpaši saskaņā ar Līguma 107. un 108. pantu. Tas neatbrīvo dalībvalstis no prasības saskaņā ar Līguma 108. pantu ziņot Komisijai par potenciālajiem valsts atbalsta gadījumiem.
- (35) Portugālei būtu regulāri jāinformē Komisija par plānoto publisko izdevumu īstenošanu, lai Komisija varētu novērtēt, cik lielā mērā Portugāle ir īstenojusi minētos izdevumus.
- (36) Lēmums par finansiālās palīdzības sniegšanu ir pieņemts, ņemot vērā Portugāles esošās un gaidāmās vajadzības, kā arī finansiālās palīdzības pieprasījumus saskaņā ar Regulu (ES) 2020/672, ko jau ir iesniegušas vai plāno iesniegt citas dalībvalstis, vienlaikus piemērojot vienlīdzīgas attieksmes, solidaritātes, samērīguma un pārredzamības principus,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Īstenošanas lēmumu (ES) 2020/1354 groza šādi:

1) Lēmuma 2. pantu groza šādi:

a) panta 1. un 2. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Savienība Portugālei dara pieejamu aizdevumu, kura maksimālais apmērs ir 6 234 462 488 EUR. Aizdevuma maksimālais vidējais termiņš ir 15 gadi.

2. Ar šo lēmumu piešķirtās finansiālās palīdzības pieejamības periods ir 39 mēneši, sākot no pirmās dienas pēc šā lēmuma spēkā stāšanās.”;

b) panta 4. punktu aizstāj ar šādu:

“4. Pirmo daļu izmaksā pēc tam, kad stājies spēkā aizdevuma līgums, kas paredzēts Regulas (ES) 2020/672 8. panta 2. punktā. Visas turpmākās daļas izmaksā saskaņā ar minētā aizdevuma līguma noteikumiem vai – attiecīgā gadījumā – pēc tam, kad stājies spēkā tā papildinājums vai grozītais aizdevuma līgums, kas noslēgts starp Portugāli un Komisiju un aizstāj sākotnējo aizdevuma līgumu.”;

2) lēmuma 3. pantu aizstāj ar šādu:

“3. pants

Portugāle var finansēt šādus pasākumus:

- a) atbalstu darba līgumu saglabāšanai, izmantojot darba pagaidu pārtraukšanu vai normālā darba laika saīsināšanu, kā paredzēts 298.–308. pantā “12. februāra Likumā Nr. 7/2009” un sīkāk precizēts 142. pantā “31. decembra Likumā Nr. 75-B/2020”;
- b) jaunu un vienkāršotu īpašu atbalstu darba līgumu saglabāšanai, izmantojot darba pagaidu pārtraukšanu vai normālā darba laika saīsināšanu, kā paredzēts “26. marta Dekrētlikumā Nr. 10-G/2020”, kas pēdējoreiz grozīts ar 2. pantu “19. jūnija Dekrētlikumā Nr. 27-B/2020”, un kā sīkāk precizēts ar 142. pantu “31. decembra Likumā Nr. 75-B/2020”;
- c) speciālas profesionālās apmācības programmas darba līgumu saglabāšanai, izmantojot darba pagaidu pārtraukšanu vai normālā darba laika saīsināšanu, kā paredzēts 5. panta 2. punktā un 7.–9. pantā “26. marta Dekrētlikumā Nr. 10-G/2020”;

- d) jaunu īpašu atbalstu uzņēmumiem uzņēmējdarbības atsākšanai, kā paredzēts 4. un 5. pantā “19. jūnija Dekrētlukumā Nr. 27-B/2020”, kā arī 14.-A pantā “30. jūlija Dekrētlukumā Nr. 46-A/2020”, kas pēdējoreiz grozīts ar 2. pantu “12. maija Dekrētlukumā Nr. 32/2021”, un kā norādīts “14. maija Valdības rīkojumā Nr. 102-A/2021”;
- e) jauno ienākumu stabilizācijas piemaksu darbiniekiem, kuri gūst labumu vai nu no a) un b) punktos minētajiem pasākumiem darba līgumu saglabāšanai, izmantojot darba pagaidu pārtraukšanu, vai no normālā darba laika saīsināšanas, kā paredzēts 3. pantā “19. jūnija Dekrētlukumā Nr. 27-B/2020”, kas grozīts ar 2. pantu “14. augusta Dekrētlukumā Nr. 58-A/2020”;
- f) jauno un progresīvo īpašo atbalstu darba līgumu saglabāšanai, izmantojot normālā darba laika saīsināšanu, kā paredzēts 4. pantā “30. jūlija Dekrētlukumā Nr. 46-A/2020”, kas pēdējoreiz grozīts ar 2. pantu “13. augusta Likumā Nr. 71-A/2021”;
- g) jauno īpašo atbalstu pašnodarbinātajiem, neformālajiem darbiniekiem un vadītājiem, kā paredzēts 26. pantā “13. marta Dekrētlukumā Nr. 10-A/2020”, kas pēdējoreiz grozīts ar 2. pantu “11. augusta Likumā Nr. 31/2020”, un 325-G. pantā “31. marta Likumā Nr. 2/2020”, kas pievienots ar 3. pantu “24. jūlija Likumā Nr. 24-A/2020”;

- h) jauno ģimenes pabalstu darbiniekiem, kuri nevar strādāt, jo viņiem ir jā rūpējas par saviem bērniem vai citiem apgādājamiem, kas jaunāki par 12 gadiem, vai kam ir invaliditāte vai hroniska slimība, neatkarīgi no vecuma, kā paredzēts 23. pantā “13. marta Dekrētlukumā Nr. 10-A/2020”, kas pēdējoreiz grozīts ar “7. aprīļa Likuma Nr. 16/2021” 3. pantu;
- i) jauno īpašo atbalstu pasniedzēju darba līgumu saglabāšanai, ņemot vērā arodmācību atcelšanu, kā paredzēts “19. marta Valdības rīkojumā Nr. 3485-C/2020”, “10. aprīļa Valdības rīkojumā Nr. 4395/2020” un “28. maija Valdības rīkojumā Nr. 5897-B/2020”;
- j) ar nodarbinātību saistītos reģionālos pasākumus Azoru salu autonomajā apgabalā, kā paredz “Azoru salu reģionālās valdības padomes 8. aprīļa Rezolūcija Nr. 97/2020”, “Azoru salu reģionālās valdības padomes 28. aprīļa Rezolūcija Nr. 120/2020”, “Azoru salu reģionālās valdības padomes 5. maija Rezolūcija Nr. 128/2020”, “Azoru salu reģionālās valdības padomes 5. maija Rezolūcija Nr. 129/2020”, “Azoru salu reģionālās valdības padomes 15. jūlija Rezolūcija Nr. 195/2020”, “Azoru salu reģionālās valdības padomes 15. jūlija Rezolūcija Nr. 196/2020” un “Azoru salu reģionālās valdības padomes 17. jūlija Rezolūcija Nr. 200/2020”;

- k) ar nodarbinātību saistītos reģionālos pasākumus Madeiras autonomajā apgabalā, kā paredzēts “Madeiras reģionālās valdības 13. marta Rezolūcijā Nr. 101/2020” un “Madeiras reģionālās valdības priekšsēdētāja vietnieka un Sociālās integrācijas un pilsonības reģionālā sekretariāta 22. aprīļa Rīkojumā Nr. 133-B/2020”;
- l) jauno pabalstu darba ņēmējiem un pašnodarbinātām personām, kurām uz laiku tika liegts veikt profesionālo darbību profilaktiskās izolācijas dēļ, kā paredzēts 19. pantā “13. marta Dekrētlukumā Nr. 10-A/2020”, kas grozīts ar 2. pantu “3. septembra Dekrētlukumā Nr. 62-A/2020”, un 325.-F pantā “31. marta Likumā Nr. 2/2020”, kas grozīts ar 3. pantu “24. jūlija Likumā Nr. 27-A/2020”;
- m) jauno slimības pabalstu Covid-19 saslimšanas gadījumā, kā paredzēts “Darba, solidaritātes un sociālā nodrošinājuma un veselības ministru 3. marta Rīkojumā Nr. 2875-A/2020”, “13. marta Dekrētlukuma 10-A/2020” 20. pantā, kas grozīts ar “3. septembra Dekrētlukuma Nr. 62-A/2020” 2. pantu, un “31. marta Likuma Nr. 2/2020” 325.-F pantā, kas grozīts ar “24. jūlija Likuma Nr. 27-A/2020” 3. pantu;

- n) individuālo aizsardzības līdzekļu iegādi izmantošanai darba vietā, jo īpaši valsts slimnīcās, nozaru ministrijās, pašvaldībās un Azoru salu un Madeiras autonomajos reģionos, kā paredzēts “6. maija Standartā Nr. 012/2020”, kas grozīts 2020. gada 14. maijā, un “10. jūlija Standartā Nr. 013/2020”, kas grozīts 2020. gada 23. jūnijā (abus izdevis Portugāles Veselības ģenerāldirektorāts), kā arī “13. marta Dekrētā Nr. 10-A/2020”;
- o) skolu higiēnas kampaņu, kuras mērķis ir nodrošināt pasniedzēju, citu darbinieku un skolēnu drošu atgriešanos skolā, kā noteikts “13. marta Dekrētlikumā Nr. 10-A/2020”;
- p) Covid-19 saslimšanas testēšanu stacionāriem pacientiem un valsts slimnīcu darbiniekiem, kā arī aprūpes iestāžu un bērnu aprūpes iestāžu darbiniekiem, kā paredzēts “6. maija Standartā Nr. 012/2020”, kas grozīts 2020. gada 14. maijā, un “10. jūlija Standartā Nr. 013/2020”, kas grozīts 2020. gada 23. jūnijā (abus izdevis Portugāles Veselības ģenerāldirektorāts);
- q) jauno īpašo kompensāciju Valsts veselības dienesta darbiniekiem, kas iesaistīti Covid-19 uzliesmojuma apkarošanā, kā paredzēts 42.-A pantā “31. marta Likumā Nr. 2/2020”, kas grozīts ar “24. jūlija Likuma Nr. 27-A/2020” 3. pantu un “31. decembra Likuma Nr. 75.-B/2020” 291. pantu;

- r) jauno ārkārtas atbalsta shēmu pašnodarbinātām personām, darba ņēmējiem, kuriem nav piekļuves citiem sociālās aizsardzības mehānismiem, un vadītājiem, kuru ienākumus īpaši skārusi Covid-19 pandēmija, kā paredzēts “31. decembra Likuma Nr. 75-B/2020” 156. pantā un ievērojot tā 2. punkta c)–f) apakšpunktā izklāstītos nosacījumus, kā sīkāk precizēts “Valdības 25. janvāra Rīkojumā Nr. 19-A/2021” un paplašināts ar 12. pantu “27. novembra Dekrētlukumā Nr. 104/2021”;
- s) jauno sociālā atbalsta shēmu māksliniekiem, autoriem, tehniķiem un citiem mākslas profesionāļiem, kas paredzēta “Ministru padomes 6. jūnija Rezolūcijas Nr. 41/2020 pielikuma” 2.5.1. punktā, kas sīkāk precizēta ar “Valdības 3. augusta Rīkojuma Nr. 180/2020” 10.–12. pantu un paplašināta ar “Valdības 15. februāra Rīkojuma Nr. 37-A/2021” pielikuma 5.–7. pantu;
- t) papildu veselības aprūpes speciālistu pieņemšanu darbā un virsstundu darbu Valsts veselības dienestā, lai palīdzētu risināt ar pandēmiju saistītās problēmas, kā paredzēts 13. marta “Dekrētlukuma Nr. 10-A/2020” 6. pantā un 2. februāra “Dekrētlukuma Nr. 10-A/2021” 4.–8. pantā.”.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Portugāles Republikai.

Šis lēmums stājas spēkā dienā, kad tas paziņots adresātam.

3. pants

Šo lēmumu publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs / priekšsēdētāja*
